

**Informacja z posiedzenia Powiatowego Zespołu Zarządzania  
Kryzysowego w Kluczborku  
w dniu 30.11.2016 r.**

W nawiązaniu do otrzymanych rekomendacji z posiedzenia Wojewódzkiego Zespołu Zarządzania Kryzysowego w Opolu, które odbyło się w dniu 10 listopada 2016 r. na okoliczność wystąpienia na terytorium RP (woj. zachodniopomorskie) wysoce zjadliwej grypy ptaków N5N8 zwołane zostało posiedzenie Powiatowego Zespołu Zarządzania Kryzysowego w dniu 30 listopada 2016 r.

Posiedzenie otworzył Pan Mieczysław Z-ca Szefa Powiatowego Zespołu Zarządzania Kryzysowego, który przywitał przybyłych uczestników oraz przedstawił tematykę omawianych zagadnień związanych ze stanem przygotowania powiatu kluczborskiego na wypadek wystąpienia grypy ptaków.

W posiedzeniu PZZK uczestniczyli: pełniący funkcję kierownika Grupy Operacji i Organizacji Działań – Szef Operacji – Z-ca Powiatowego Lekarza Weterynarii prowadzący akcję ratowniczą w czasie powstania sytuacji kryzysowej spowodowanej przez epizootię, Z-ca Komendanta Powiatowego PSP w Kluczborku, Naczelnik Wydziału Prewencji i Ruchu Drogowego Komendy Powiatowej Policji w Kluczborku, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kluczborku, Kierownik Oddziału Epidemiologii Powiatowej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej w Kluczborku, Prezes Powiatowego Centrum Zdrowia S. A. w Kluczborku, Dyrektor Zarządu Dróg Powiatowych w Kluczborku, Komendant Straży Miejskiej w Kluczborku, Komendant Straży Miejskiej w Wołczynie, Naczelnik Wydziału Rolnictwa, Ochrony Środowiska i Leśnictwa Starostwa Powiatowego przedstawiciele Burmistrzów i Wójtów gmin powiatu kluczborskiego.

Porządek posiedzenia:

- ✓ Przedstawienie informacji o wysoce zjadliwej grypie ptaków (HPAI) - chorobie zakaźnej zwierząt.
- ✓ Aktualna sytuacja w Polsce związana z wystąpieniem wysoce zjadliwej grypy ptaków.
- ✓ Stan przygotowania służb, inspekcji, straży, jednostek samorządu terytorialnego do działania na wypadek wystąpienia ogniska wysoce zjadliwej grypy ptaków na terenie powiatu kluczborskiego.
- ✓ Dokonanie ustaleń i wniosków.

Pan Krzysztof Bocianek Z-ca Powiatowego Lekarza Weterynarii w czasie posiedzenia przedstawił informacji o wysoce zjadliwej grypie ptaków (HPAI) oraz szczegółowo omówił sposoby działania i obowiązujące procedury postępowania w sytuacji wystąpienia

na terenie powiatu kluczborskiego ognisk ptasiej grypy w oparciu o „Plan gotowości zwalczania grypy ptaków o wysokiej zjadliwości na poziomie powiatu kluczborskiego” oraz przedstawił zadania i zasady współdziałania, powiatowych służb, inspekcji, straży oraz zespołów zarządzania kryzysowego powiatu, gmin w sytuacji wystąpienia na terenie powiatu wysoce zjadliwej grypy ptaków.

Pan Krzysztof Bocianek przekazał, że wirusy H5N8 należą do dużej grupy wirusów określanych jak H5Nx i wywodzących się od wirusa H5N1.

Wirus H5N1 „azjatycki” jest dostarczycielem genu H5 dla dużej grupy wirusów o niskiej zjadliwości, w wyniku czego powstają nowe warianty.

Jak dotychczas nie stwierdzono na świecie ani jednego przypadku zakażenia wirusem HPAI/H5N8 u człowieka. Przeprowadzone badania genetyczne tzw. molekularnych wskaźników przystosowania do organizmu ludzi wskazują na typowy profil charakterystyczny dla wirusów ptasich i brak głównych cech przystosowawczych stwierdzanych w szczepach wirusów grypy ptaków wywołujących zakażenia człowieka.

Do zakażenia drobiu najczęściej dochodzi poprzez kontakt bezpośredni i pośredni z ptactwem dzikim poprzez np. użytkowanie tych samych zbiorników wodnych (lub otwartych terenów) przez drób, na których znajdują się również dzikie ptaki lub ich odchody. Do zakażenia drobiu często dochodzi również poprzez kontakt pośredni – przeniesienie wirusa na odzieży, butach, sprzęcie, środkach transportu.

W chwili obecnej nie ma podstaw do wprowadzania ponadstandardowych środków prewencyjnych w odniesieniu do ludzi. Zaleca się stosowanie rutynowych zasad higieny, takich jak mycie rąk ciepłą wodą z mydłem oraz unikanie bezpośredniego kontaktu z drobiem chorym, padłym ptactwem dzikim oraz przedmiotami, na których znajdują się ślady ptasich odchodów. Wirus szybko ginie w produktach drobiarskich poddanych obróbce termicznej (jaja w 60°C–180 sekund; mięso drobiowe 70°C–3 sekundy).

Na pytanie Pana Mieczysława Zalecińskiego, Pan Krzysztof Bocianek potwierdził wielkość strefy zapowietrzonej oraz zagrożonej jako obszarów o promieniu trzech i dziesięciu km od miejsca stwierdzonego ogniska.

Obowiązkiem Powiatowego Lekarza Weterynarii jest wykonanie w wyznaczonej strefie perlustracji i w przypadku wykrycia wirusa, niezależnie od ilości zarażanych zwierząt wprowadzane są opracowane procedury.

Pani Małgorzata Zabierowska, Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kluczborku w formie pisemnej przekazała informację, że Państwowa Inspekcja Sanitarna w ramach swoich kompetencji przewidzianych w ustawie z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (tekst jednolity Dz. U. z 2016 poz. 1866) oraz ustawie z dnia 14 marca o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (tekst jednolity Dz.U. z 2015 r. poz.142 z późn. zm.), sprawuje nadzór epidemiologiczny nad zachorowaniami na choroby zakaźne, w tym nad grypą. Podejmowane działania koncentrują się na prowadzeniu rutynowego nadzoru nad grypą u ludzi jak i również

nadzoru opartego o wyniki badań laboratoryjnych zbieranych w systemie SENTINEL, dzięki którym sytuacja epidemiologiczna grypy jest na bieżąco monitorowana i pozwala na uzyskanie danych ilościowych oraz identyfikację krążących w populacji szczepów wirusa grypy.

Według aktualnych danych brak jest doniesień aby wirus grypy H5N8, który został potwierdzony w Polsce u dzikich ptaków, był niebezpieczny dla człowieka.

W przypadku zachorowań spowodowanych wystąpieniem wysoce zjadliwym szczepem wirusa grypy u ptaków, który mógłby stanowić zagrożenie dla ludzi, Państwowa Inspekcja Sanitarna podejmuje działania zgodnie z zatwierdzonym przez Głównego Inspektora Sanitarnego dokumentem pt. "Działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej na wypadek wystąpienia epidemii lub pandemii grypy" oraz posiadanymi planami działań w sytuacjach kryzysowych. Ponadto obowiązują również wytyczne Głównego Inspektora Sanitarnego dotyczące standardów postępowania w zakresie ochrony zdrowia na wypadek wystąpienia na terenie Polski wirusa grypy ptaków (H5N1) oraz dokument określający zasady współpracy pomiędzy przedstawicielami służb weterynaryjnych i służb odpowiedzialnych za zdrowie ludzi w zakresie walki z grypą ptaków - załącznik do „Polskiego planu pandemicznego” (wersja II sporządzona przez zespół ds. współpracy między sektorem zdrowia a sektorem weterynaryjnym). W załączniku nr 1 do wytycznych GIS dotyczące standardów postępowania w zakresie ochrony zdrowia na wypadek wystąpienia na terenie Polski wirusa grypy ptaków H5N1 określono m.in.:

1. Działania dotyczące zapobiegania zakażeniu ptasią grypą wobec osób podejrzanych o zachorowanie (procedury izolacji i środki ostrożności w podmiotach leczniczych). Środki ostrożności rekomendowane dla domowników i osób z bliskiego kontaktu z chorymi lub podejrzanymi o zachorowanie spowodowane wirusem. Osoby podejrzane o zachorowanie na ptasią grypę powinni być hospitalizowane w warunkach oddziałów zakaźnych lub obserwacyjno –izolacyjnych.
2. Środki zapobiegawcze rekomendowane dla pozostałej części społeczeństwa: m.in. przestrzeganie zasad higieny przy przygotowywaniu żywności (poddawanie drobiu i produktów drobiarskich prawidłowej obróbce cieplnej).
3. Zasady bezpiecznej pracy na fermach drobiu w przypadku wystąpienia ptasiej grypy w Polsce (odzież ochronna, grube rękawice, jednorazowe filtrujące maski oddechowe N-95, N-99, N-100, okulary ochronne, buty gumowe lub poliuretanowe).
4. Zalecenia dla pracowników likwidujących ogniska zakażenia wirusem ptasiej grypy (m.in. w zakresie stosowania odzieży ochronnej, prowadzenia dezynfekcji pomieszczeń i sprzętu). Wszystkie osoby mające kontakt z zakażonym drobiem lub fermami na terenie których podejrzewa się istnienie wirusa ptasiej grypy należy szczepić rekomendowaną przez WHO szczepionką przeciwko grypie sezonowej (w celu zmniejszenia prawdopodobieństwa genetycznej reasortacji wirusów grypy i powstania szczepu

pandemicznego). Wyżej wymienione osoby powinny być objęte nadzorem lekarskim i epidemiologicznym.

Zgodnie z art. 4 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 22 kwietnia 2005 r. w sprawie szkodliwych czynników biologicznych dla zdrowia w środowisku pracy oraz ochrony zdrowia pracowników zawodowo narażonych na te czynniki (Dz. U. z 2005 r. Nr 81, poz. 716, z późn. zm.) pracodawca jest obowiązany do zapewnienia wszelkich dostępnych środków eliminujących narażenie na biologiczne czynniki chorobotwórcze lub ograniczające stopień tego narażenia. w celu ochrony pracowników. Pracodawca jest obowiązany ocenić ryzyko zawodowe występujące na stanowisku pracy, uwzględniając w szczególności:

- klasyfikację i wykaz szkodliwych czynników biologicznych,
- rodzaj, stopień i czas trwania narażenia na działanie szkodliwego czynnika biologicznego,
- informacje na temat m.in. choroby, która może wystąpić w następstwie wykonywanej pracy.

Pracodawca jest obowiązany również do:

- ograniczania liczby pracowników potencjalnie narażonych na działanie szkodliwego czynnika biologicznego,
- zapewnienia pracownikom środków ochrony zbiorowej lub środków ochrony indywidualnej, odpowiedniej do rodzaju i poziomu narażenia,
- stworzenia i stosowania procedur w sprawie dezynfekcji oraz bezpiecznego usuwania i postępowania ze skażonymi odpadami,
- zapewnienia bezpiecznych warunków odkażania, czyszczenia, a w razie konieczności niszczenia odzieży, środków ochrony indywidualnej i wyposażenia, które uległo skażeniu szkodliwym czynnikiem biologicznym,
- dostarczenia pracownikom aktualnych pisemnych instrukcji postępowania ze szkodliwym czynnikiem biologicznym.

Pan Andrzej Białek N-ik WPIRD KPP w Kluczborku przypomniał, że funkcjonariusze działają w oparciu o procedury reagowania kryzysowego, zawarte porozumienia pomiędzy komendantami KPPSP oraz KPP w Kluczborku, wytyczne Głównego Inspektora Sanitarnego, Głównego Inspektora Sanitarnego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji gdzie zostały określone zasady zachowania bezpieczeństwa epidemiologicznego przez funkcjonariuszy policji podczas likwidacji ognisk epizoocji ptasiej grypy.

Wszystko opiera się na zasadzie współpracy i współdziałania przy zadaniach wynikających z rozpoznania sytuacji.

Pan Grzegorz Jagoda przedstawiciel KPP w Kluczborku w odniesieniu do szczegółowych zadań realizowanych w omawianym zakresie poinformował, że głównymi zadaniami realizowanymi przez funkcjonariuszy policji będzie:

- kierowanie ruchem drogowym, (głównie w wyznaczonych strefach zagrożonych oraz zapowietrzonych,
- konwojowanie zarażonych oraz padłych ptaków,
- prowadzenie czynności porządkowych w celu zachowania ładu i porządku publicznego,
- w przypadkach śmiertelnych ludzi prowadzenie czynności procesowych.

Na chwilę obecną KPP posiada na swoim wyposażeniu:

- jednorazowe kombinezony,
- maski na twarz,
- maski na nos,
- jednorazowe buty,
- rękawice,
- środki dezynfekujące na bazie alkoholu.

Pan Mieczysław Zaleciński zwrócił się z zapytaniem do uczestników posiedzenia, czy ustalenia i wnioski opracowane w trakcie zebrania podsumowującego w dniu 07.05.2008 r. nt. „Gotowość powiatowego systemu zarządzania kryzysowego w sytuacji wystąpienia wysoce zjadliwej grypy ptaków na terenie powiatu kluczborskiego”, (ustalenia i wnioski – wyciąg z raportu z ćwiczeń PZZK z dnia 07 maja 2008 r.), są w dalszym ciągu aktualne i możliwe do zastosowania w obecnych okolicznościach?. Ponieważ uczestnicy posiedzenia nie zgłosili żadnych uwag to przytoczone ustalenia i wnioski przyjęto przez aklamację do stosowania.

Mając na uwadze przygotowanie się do przeciwdziałania powstaniu lub wystąpienia zagrożenia, minimalizowaniu bądź likwidacji skutków jego zaistnienia, w trakcie posiedzenia jego uczestnicy dokonali następujących ustaleń:

1. Kierującym działaniami przy zwalczaniu ogniska wysoce zjadliwej grypy ptaków (HPAI) jest Powiatowy Lekarz Weterynarii w Kluczborku.
2. W sytuacji uzasadnionego podejrzenia o wystąpieniu na terenie powiatu kluczborskiego ptasiej grypy Powiatowy Lekarz Weterynarii zorganizuje spotkanie z podmiotami mogącymi brać czynny udział w ewentualnym zwalczaniu HPAI.
3. Powyższa procedura będzie obowiązywać przy uzasadnionym podejrzeniu wystąpienia innych chorób zakaźnych zwierząt.
4. W sytuacji otrzymania od Powiatowego Lekarza Weterynarii informacji o potwierdzonym wyniku badań laboratoryjnych dotyczącym wystąpienia grypy ptaków na terenie powiatu kluczborskiego, Starosta Kluczborski podejmie decyzję o zwołaniu posiedzenia Powiatowego Zespołu Zarządzania Kryzysowego, które odbędzie się w siedzibie Powiatowego Inspektoratu Weterynarii w Kluczborku, wspólnie z Powiatowym Zespołem Kryzysowym powołanym przez Powiatowego Lekarza Weterynarii.
5. W przypadku wydawania komunikatów i oświadczeń dla prasy Szef PZZK wydaje je po uzgodnieniu z Powiatowym Lekarzem Weterynarii.
6. Informację dla lokalnych mediów przekazuje osoba wyznaczona przez Szefa PZZK.

7. Szef PZZK wyznaczy termin i godzinę przekazywania meldunków o wykonanych zadaniach przez poszczególne służby biorące udział w akcji.
8. W przypadku otrzymywania zgłoszeń przez PSSE w Kluczborku od mieszkańców o padłych ptakach to należy taką osobę skierować do PLW.
9. Ustalono, że maty dezynfekcyjne w ilości i z materiałów określonych przez Powiatowego Lekarza Weterynarii w Kluczborku zostaną wykonane i dostarczone w ustalonym terminie przez gminy na wskazane punkty przez Powiatowego Lekarza Weterynarii.
10. Dokonano ustalenia, że Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Kluczborku przeprowadzi rozładunek wraz z montażem konstrukcji mat dezynfekcyjnych dostarczonych przez gminę w miejscach wskazanych przez Powiatowego Lekarza Weterynarii. Ustalenie powyższe dotyczy również demontażu mat dezynfekcyjnych.
11. Dokonano ustalenia, że nadzór i kontrolę w punktach lokalizacji mat dezynfekcyjnych prowadzić będzie lekarz weterynarii oraz policjant z Komendy Powiatowej Policji.
12. Środki dezynfekcyjne i uzupełnianie środka dezynfekcyjnego na matach zabezpiecza Powiatowy Lekarz Weterynarii.
13. Burmistrzowie i Wójt gmin powiatu kluczborskiego na wniosek Powiatowego Lekarza Weterynarii powołają rzeczoznawców ds. szacowania wartości ptaków przewidzianych do uśpienia. Powołani rzeczoznawcy zostaną przeszkoleni w powyższym zakresie oraz w zakresie stosowania odzieży ochronnej i zasad bezpiecznego zachowania się w ognisku choroby przez Powiatowego Lekarza Weterynarii przy udziale Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w ramach jego kompetencji.
14. Komenda Powiatowa Policji w Kluczborku posiada Plan działania w przypadku wystąpienia zagrożeń epizootycznych ptasiej grypy na terenie powiatu kluczborskiego. Użycie sił policyjnych przy blokowaniu i kontroli ruchu w obrębie strefy zapowietrzonej wymagać będzie użycia sił przekraczających możliwości Komendy Powiatowej Policji w Kluczborku. W zależności od ustaleń służbowych do wzmocnienia działań Komendy Powiatowej Policji w Kluczborku będą zadysponowane siły i środki KWP w Opolu. Funkcjonariusze konwojują transport padłych ptaków które idą do utylizacji, posiadają odpowiedni sprzęt ochrony osobistej do prowadzenia działań w sytuacji wystąpienia zagrożenia.
15. Ustalono, że jednostki PSP będą zbierać padłe ptaki z powierzchni wód płynących, czy też zbiorników wodnych na polecenie PLW.
16. PSP będzie pomagać przy transporcie i przygotowaniu preparatów dezynfekcyjnych dostarczonych przez PLW, w przypadku braku wyspecjalizowanych firm podejmą się dezynfekcji dużych powierzchni.

17. W czasie prowadzenia akcji zwalczania grypy ptaków lub innych chorób zakaźnych zwierząt podlegających obowiązkowi zwalczania, gmina w razie potrzeby wyznacza miejsca zakwaterowania i wyżywienia dla osób biorących udział w akcji.

18. Decyzja o wycofaniu z obrotu jaj konsumpcyjnych pochodzących z fermy, w której stwierdzono ognisko ptasiej grypy, które trafiły do placówek handlowych jeszcze przed wydaniem przez Powiatowego Lekarza Weterynarii decyzji w sprawie określenia obszaru zapowietrzonego zostanie podjęta na posiedzeniu zespołu ds. oceny ryzyka działającego przy Państwowym Powiatowym Inspektorze Sanitarnym w Kluczborku przy udziale Powiatowego Lekarza Weterynarii. Wycofane z obrotu jaja konsumpcyjne zostaną oszacowane przez Powiatowego Lekarza Weterynarii, który wskaże miejsce ich utylizacji.

19. Powiatowy Lekarz Weterynarii zawarł z gminami Kluczbork, Wołczyn, Byczyna porozumienia dotyczące realizacji zadań i współpracy w przypadku wystąpienia na terenie gminy jednej z chorób zakaźnych zwierząt.

20. Gmina Wołczyn posiada na stanie wykonane przez siebie 3 maty dezynfekcyjne.

21. Powiatowe Centrum Zdrowia S.A., posiada odpowiednie środki ochrony osobistej do stosowania przez personel Szpitala w kontakcie m. in. z wirusem grypy ptaków, w tym indywidualne zestawy ochronne oraz posiada dezynfekanty o działaniu wirusobójczym.

Szpital posiada pomieszczenia izolacyjne, zapewniające izolację/kohortację pacjentów podejrzanych lub z rozpoznaniem zakażenia.

W razie potrzeby przeprowadzenia masowej akcji szczepień będzie uruchomiony w Szpitalu dodatkowy punkt szczepień dla powiatu kluczborskiego.

22. Na dzień dzisiejszy nie są wyznaczone w gminach powiatu kluczborskiego grzebowiska padłych zwierząt ze względu na brak posiadania terenów, które mogłyby spełniać warunki utworzenia takich miejsc.

#### Wnioski:

1. Wnioskuje się o opracowanie przez Burmistrzów i Wójtów gmin powiatu kluczborskiego przykładowej instrukcji wjazdu i poruszania się pojazdów i osób do oraz w strefie zapowietrzonej. Instrukcja stanowiłaby załącznik do wydanego zarządzenia przez Burmistrza i Wójta.

Podstawę do wydania zarządzenia stanowi wydane przez Powiatowego Lekarza Weterynarii rozporządzenie w sprawie określenia obszaru zapowietrzonego i zagrożonego wysoce zjadliwą grypą ptaków (HPAI), sposobu oznakowania tych obszarów oraz zakazów i nakazów na nich obowiązujących.

2. Wnioskuje się do Burmistrzów i Wójtów gmin powiatu kluczborskiego o przygotowanie mat dezynfekcyjnych, które stanowić będą zabezpieczenie dla gmin w sytuacji wystąpienia na swoim terenie ogniska wysoce zjadliwej grypy ptaków (HPAI) i innych chorób zakaźnych zwierząt zwalczanych z urzędu.

3. Wnioskuje się do Burmistrzów i Wójta gmin powiatu kluczborskiego o przygotowanie w razie potrzeby tablic ostrzegawczych służących do oznakowania obszaru zapowietrzonego. Ważny jest sposób właściwego i stabilnego postawienia tablicy ostrzegawczej .
4. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kluczborku wnioskuje, aby osoby zawodowo narażone na zakażenie się wirusem grypy ptaków oraz osoby przewidziane do zwalczania ogniska grypy ptaków co roku były szczepione przeciwko grypie sezonowej,
5. Należy uaktualnić procedury obowiązujące przy zwalczaniu grypy ptaków w planach zarządzania kryzysowego.
6. Należy prowadzić doskonalenie ludności z terenów potencjalnie zagrożonych w zakresie HPAI.